

De roerige maanden van C&A

23-02-2017 12:28

Door Amnon Vogel
Redactie RetailWatching

C&A staat niet bekend om zijn bereidheid informatie te delen met de buitenwereld. Hoe goed of slecht het precies gaat met het van oorsprong Nederlandse kledingconcern, is een mysterie. Maar de ontwikkelingen van de laatste maanden wijzen wel een bepaalde richting op. Wat gebeurde er de afgelopen tijd allemaal bij de fashionretailer, die vorig jaar zijn 175ste verjaardag vierde?

C&A behoort tot de modeketens in Nederland die het online het meest besproken worden, bleek onlangs uit onderzoek van [Buzzcapture](#). Met zestienduizend uitingen in het afgelopen jaar staat de retailer op de zesde plek, tussen Zeeman en Scapino in. Het aantal uitingen van de C&A-leiding is daarentegen op één hand te tellen. Alleen als het echt niet anders kan, treedt het besloten familiebedrijf naar buiten. Dat was bijvoorbeeld het geval in juni vorig jaar, toen de modeketen het besluit nam [zich terug te trekken uit Turkije](#). C&A was er sinds 2007 gevestigd en had 24 winkels in het land, maar vond de marktomstandigheden 'te uitdagend'. Hoewel de omzet er naar eigen zeggen groeide, focust C&A zich liever op expansie in Europa. De bekendmaking volgde overigens een dag na de aanslag op de luchthaven van Istanbul, waarbij 45 mensen omkwamen. Het vertrek houdt echter 'absoluut geen verband' met de toegenomen terreurdreiging in het land, verzekert C&A.

Oorlogsverleden

De volgende keer dat C&A uitgebreid onderwerp van gesprek wordt, doet heel wat meer wenkbrauwen fronsen. Bestuursvoorzitter Maurice Brenninkmeijer blijkt opdracht te hebben gegeven voor een onderzoek naar het oorlogsverleden van zijn familie. De Duitse professor Mark Spoerer heeft er een boek over geschreven, en Brenninkmeijer zelf vertelt er openhartig over aan [Die Zeit](#). C&A blijkt voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog geprofiteerd te hebben van de nazi's, onder meer door winkelpanden van joden in handen te krijgen en Russische en joodse dwangarbeiders in te zetten. Brenninkmeijer noemt de bevindingen 'verontrustend en ronduit schokkend' voor de familie. Nooit eerder gaf een bestuursvoorzitter van C&A een interview. Daarin geeft Brenninkmeijer en passant een inkijkje in de bijzondere structuur van het familiebedrijf. Zo vertelt hij dat C&A 68 aandeelhouders heeft, die allemaal een managementfunctie bekleden. Alleen hun kinderen komen in aanmerking voor een tienjarig trainingsprogramma om een topfunctie te kunnen bekleden. Wie stopt als manager kan zijn aandelen niet overdragen aan zijn kinderen, maar moet die verkopen aan het moederbedrijf. "Zo zorgen we ervoor dat de groep eigenaren op één lijn zit en dezelfde waarden en intenties heeft", verklaart Brenninkmeijer.

Eind oktober en begin november werd het pas echt roerig rond C&A, en niet in positieve zin. Het Nederlandse personeel van de modeketen is een eerste pijnpunt. Net als enkele andere grote modeketens, zoals Hunkemöller en WE Fashion, zitten C&A-medewerkers al sinds 2008 zonder cao. Voor werknemers aanleiding om de C&A-directie via een petitie om een 'fatsoenlijke loonsverhoging' te vragen, na acht jaar op de nullijn. Toen C&A de tweeduizend handtekeningen naast zich neerlegde, trok vakbond FNV aan de bel. Na een [open brief](#) gaat de leiding toch overstag, door 'op zo kort mogelijke termijn' in gesprek te gaan. Het personeelsvraagstuk leek begin dit jaar einde te komen met een akkoord over een nieuwe cao. FNV tekent dat echter niet, en demonstreerde deze week samen met medewerkers bij de winkel in Amsterdam. 'Respectloos' [noemt de FNV-bestuurder de nieuwe cao](#), waarbij het personeel volgens hem alleen maar slechter af is. "Een loonsverhoging van één procent plus de halvering van de zondagtoeslag vergroot hun inkomensachterstand, want sinds 2008 blijven de lonen ruim 13 procent achter op de inflatie."

Winkelsluitingen

Intussen wordt C&A verrast door opvallend veel aandacht voor enkele winkelsluitingen in Nederland. De retailer maakt bekend dit jaar winkels in Pijnacker, Nijverdal en twee in Utrecht te sluiten vanwege slechte resultaten. Daarmee blijven nog altijd 128 winkels in ons land over, terwijl C&A bovendien ook nieuwe winkels blijft openen. Toch wordt de kleine sluitingsronde breed uitgemeten in de media, en ziet C&A zich genooddaakt met een reactie te komen. De sluitingen zeggen 'niets over de algemene situatie bij C&A', [zo verzekert een woordvoerder](#). "Het openen en sluiten van locaties is een vast onderdeel van het beheer van het winkelportfolio." Bovendien blijft C&A investeren in het opfrissen van winkels en maken zelfs de vakbonden zich geen zorgen, omdat er geen personeel verloren gaat. Een hoop ophef om niks, zo lijkt het.

In november blijkt echter dat er meer aan de hand is. Bij hoge uitzondering geeft Philippe Brenninkmeijer, de Europese topman van C&A, tekst en uitleg aan het Duitse [TextilWirtschaft](#). C&A kampt met dalende omzetten en zet fors in op vernieuwing. Daarvoor wordt maar liefst een miljard euro uitgetrokken, waarmee tegen het eind van dit jaar een derde van de Europese vestigingen moet zijn gemoderniseerd. In 2021 moet dat tachtig procent zijn. Ook kunnen we sluitingen van onrendabele vestigingen verwachten, kondigt Brenninkmeijer aan. "We zijn wat betreft omzet en winstgevendheid niet daar waar we heen willen. Tot nu toe hebben we met de omzetzakkingen kunnen omgaan, maar op den duur is dat niet vol te houden." Begin dit jaar wordt de daad bij het woord gevoegd, door [23 winkels in Spanje te sluiten](#), zo'n twintig procent van het totaal. Driehonderd banen gaan daarbij verloren.

Deze week blijkt dat ook de hoofdkantoren niet ongeschonden door de herstructureringen heen komen. 230 banen verdwijnen er in totaal, waarvan 160 in Vilvoorde en zeventig in Düsseldorf. Goedkopere hoofdkantoren

zijn volgens C&A nodig om 'snel een antwoord te kunnen bieden op de marktverwachtingen'. Zo kondigt C&A stapje voor stapje steeds meer maatregelen aan die we kennen van retailers in moeilijkheden: personeel weg, winkels dicht en vernieuwingen. Collega-familiebedrijf Blokker zou zeggen: een radicale transformatie.